

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๓

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง การลงรายการในทะเบียนบ้านตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการ
สถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียน
ของบุคคลอันเนื่องมาจากการได้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ กล่าวโดยสรุปคือ บุตรที่เกิดจากบิดา
หรือมารดาที่ได้สัญชาติไทยและเป็นการได้สัญชาติไทยที่มีผลก่อนวันที่บุตรนั้นเกิด ย่อมส่งผลให้บุตรดังกล่าว
ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) หรือ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

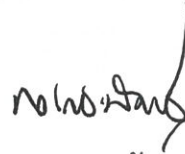
สำนักทะเบียนกลางตรวจสอบคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามระเบียบ
สำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง
พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่สำนักทะเบียนต่าง ๆ ส่งมาเพื่อขอกำหนดเลขประจำตัวประชาชน พบว่าผู้ได้รับอนุญาตให้
ลงรายการสัญชาติไทยบางรายมีบิดาหรือมารดาซึ่งได้รับการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามระเบียบ
สำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓
มีเลขประจำตัวประชาชน ๘ xxxx ๘๔xxx xx x ซึ่งเป็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดและมีผลให้เป็นที่
มาตั้งแต่เกิด จึงยอมส่งผลให้บุตรของบุคคลดังกล่าวได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) หรือ (๒)
แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และสามารถดำเนินการแก้ไข
เปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนโดยการจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิม แล้วเพิ่มชื่อใน
ทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ ในสถานะคนสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๓ กำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยไม่ต้องยื่นขอลงรายการ
ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง
พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานสถานะบุคคลและสัญชาติเป็นไปด้วยความถูกต้อง
จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดแจ้งกำชับสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้ศึกษาทำความเข้าใจ
และปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

/อนึ่ง...

อนึ่ง ในการขอกำหนดเลขประจำตัวประชาชนสำหรับบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓ ขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นส่งสำเนาสูติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) ของผู้ขอลงรายการและบิดามารดา (ถ้ามี) ไปพร้อมหนังสือนำส่งด้วยเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดลเดช พัฒนรัฐ)

รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๗-๒๐

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๖

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนราษฎรกรณีบุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทยซึ่งมีบิดาหรือมารดาสัญชาติไทย

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕
๓. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติกรณีการเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนของบุคคลอันเนื่องมาจากการได้สัญชาติไทย ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

ด้วยสำนักทะเบียนกลางได้รับการหารือแนวทางปฏิบัติกรณีบุคคลที่มีรายการในเอกสารทะเบียนราษฎรระบุว่าไม่ได้สัญชาติไทยหรือสัญชาติอื่น ต่อมาได้รับสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือโดยการพิสูจน์จากพยานหลักฐาน เช่น ผลการตรวจสอบพินัยกรรมหรือดีเอ็นเอ เป็นต้น บุคคลดังกล่าวจะขอแก้ไขรายการสัญชาติและเลขประจำตัวประชาชนในเอกสารทะเบียนราษฎรที่มีอยู่เดิมได้หรือไม่ และจะต้องดำเนินการอย่างไร

สำนักทะเบียนกลางได้ตรวจสอบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่าตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วสามครั้งคือฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดจากเดิมที่กำหนดให้บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยทุกคนเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (ยกเว้นเฉพาะผู้ที่เป็นบุตรของคนต่างด้าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุลหรือเป็นพนักงานขององค์การระหว่างประเทศตามมาตรา ๘) ได้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในลักษณะของการถอนสัญชาติไทยหรือไม่ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลบางประเภท และการให้คืนสัญชาติไทยแก่บุคคลบางประเภท อาทิ การถอนสัญชาติไทยของบุคคลที่เคยได้สัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ซึ่งทำให้บุคคลที่มีบิดาหรือมารดาสัญชาติไทยบางส่วนต้องถูกถอนสัญชาติไทยจนกระทั่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ถูกยกเลิกและได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีบทบัญญัติให้บุคคลที่มีบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมารดาเป็นคนสัญชาติไทยได้คืนสัญชาติไทยโดยการเกิด หรือการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีบทบัญญัติตามมาตรา ๒๓ ให้คืนสัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกรณีการแก้ไขสถานะบุคคลจากผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยเป็นผู้มีสัญชาติไทยอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยของบิดามารดาซึ่งส่งผลถึงสัญชาติของบุตร และการพิสูจน์จากพยานหลักฐานที่สามารถยืนยัน

ได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เช่น บุตรของบิดามารดาที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หรือชาวไทยภูเขาที่ได้รับการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎร ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคล บนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว เป็นต้น

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนของบุคคลที่เคยได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎร เป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต่อมาได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายหรือได้รับการพิสูจน์จากพยานหลักฐาน เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย บุคคลดังกล่าวย่อมสามารถร้องขอให้นายทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานะของตน ในเอกสารทะเบียนราษฎรได้ ซึ่งในการปฏิบัติโดยสรุปนั้น นายทะเบียนจะต้องดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง รายการสัญชาติและเลขประจำตัวประชาชนให้ถูกต้องตามสถานะที่แท้จริงของบุคคลนั้น โดยถ้าเป็นบุคคลที่มีรายการ ในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ หรือทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ หรือ ท.ร. ๓๘ ก แล้วแต่กรณีนายทะเบียนจะต้องจำหน่าย รายการบุคคลและเลขประจำตัวประชาชนเดิมแล้วจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎรให้ใหม่ ด้วยการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ และกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนใหม่ในสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวมีรายการ ในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๓ เลข ๔ หรือเลข ๕ นายทะเบียนจะดำเนินการ แก้ไขรายการสัญชาติในทะเบียนบ้านให้ถูกต้อง เว้นแต่กรณีบุคคลที่ได้รับการลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นายทะเบียนจะต้องกำหนดเลขประจำตัวประชาชนใหม่ เป็นบุคคลประเภท ๘ (กลุ่ม ๗๓) และเมื่อได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานะของบุคคลในเอกสารทะเบียนราษฎรแล้ว ให้แนะนำบุคคลนั้นส่งคืนใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวแก่นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน คนต่างด้าวด้วย ทั้งนี้ สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อม หนังสือนี้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของสำนักทะเบียนเป็นไปด้วยความถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้ สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ในพื้นที่รับผิดชอบให้ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามที่แจ้งไว้ในเอกสารดังกล่าว และถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๔ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๗๐๖ ๙๒๓๕

แนวทางปฏิบัติกรณีการเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนของบุคคล อันเนื่องมาจากการได้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

สภาพข้อเท็จจริง

๑. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งในมีการแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีกรณีที่กระทบต่อรายการทะเบียนราษฎรซึ่งจะต้องแก้ไข พอสรุปเป็นกรณีต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑.๑ บุตรของมารดาสัญชาติไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตาม ปว. ๓๓๗ ได้แก่บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมีมารดาสัญชาติไทยจดทะเบียนสมรส กับบิดาเป็นคนต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย (ไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวประชาชนคนต่างด้าว) ย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ได้สัญชาติไทยย้อนตั้งแต่เกิดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเคยแจ้งการเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จะได้รับสูติบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ท.ร. ๓) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๗ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน จะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเนื่องจากมีมารดาสัญชาติไทย ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยการจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิม แล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๓ กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสูติบัตร นายทะเบียนจะต้องหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตรพร้อมลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๑ เช่น นายสันติ เกิดที่จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยมีมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยจดทะเบียนสมรสกับบิดาซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มจีนฮ่ออิสระ นายสันติจะไม่ได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมาตรา ๑๐ กำหนดให้การได้สัญชาติไทยมีผลตั้งแต่นายสันติเกิด ดังนั้นถ้านายสันติยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของตน นายทะเบียนจะต้องจำหน่ายรายการบุคคลประเภท ๖ หรือ ๗ แล้วแต่กรณี แล้วดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ โดยเพิ่มชื่อนายสันติเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสูติบัตรให้หมายเหตุการสัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตรพร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้

๑.๒ บุตรของบิดาสัญชาติไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตาม ปว. ๓๓๗ ได้แก่บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมีบิดาสัญชาติไทยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มิถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย (ไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเคยแจ้งเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จะได้รับสิทธิบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ท.ร. ๓) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๗ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน จะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเนื่องจากเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยและไม่ใช่นิติบุคคลซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีตาม ๑.๑

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๒ เช่น นางสาวอรนลิน เกิดที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยขณะเกิดมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาซึ่งเป็นคนสัญชาติลาวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นางสาวอรนลิน จะไม่ได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ดังนั้นถ้านางสาวอรนลินยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของตน นายทะเบียนจะต้องจำหน่ายรายการบุคคลประเภท ๖ หรือ ๗ แล้วแต่กรณี แล้วดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ โดยเพิ่มชื่อนางสาวอรนลินเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสิทธิบัตร ให้หมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสิทธิบัตรพร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้

๑.๓ บุตรของมารดาสัญชาติไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยเพราะเกิดนอกราชอาณาจักร ได้แก่บุคคลที่เกิดนอกราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมีมารดาสัญชาติไทย บิดาสัญชาติอื่น ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ได้รับสัญชาติไทยย้อนตั้งแต่เกิดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเคยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน จะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเนื่องจากมีมารดาสัญชาติไทย ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยการจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิมแล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๓ กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสิทธิบัตรไม่ว่าจะเป็นสิทธิบัตรที่ออกโดยสถานเอกอัครราชทูตไทย หรือหลักฐานการเกิดที่ออกตามกฎหมายของต่างประเทศซึ่งแปลเป็นภาษาไทยและรับรองคำแปลโดยกระทรวงการต่างประเทศ นายทะเบียนจะต้องหมายเหตุการได้สัญชาติไทย และการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสิทธิบัตรพร้อมลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๓ เช่น นายบ๊อบบี้ เกิดที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย จดทะเบียนสมรสกับบิดาซึ่งเป็นคนสัญชาติอเมริกัน นายบ๊อบบี้ จะไม่ได้สัญชาติไทย ตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ และจะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมาตรา ๑๐ กำหนดให้การได้สัญชาติไทยมีผลตั้งแต่นายบ๊อบบี้เกิด ดังนั้น ถ้านายบ๊อบบี้ยื่นคำร้องขอให้ นายทะเบียนแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของตนซึ่งเคยได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ เป็นบุคคลประเภท ๖ นายทะเบียนจะต้องจำหน่ายรายการบุคคลใน ท.ร. ๑๓ แล้วดำเนินการตามระเบียบ สำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ โดยเพิ่มชื่อนายบ๊อบบี้เข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตร (ถ้ามี) พร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้

๑.๔ บุตรของบิดาสัญชาติไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยเพราะเกิดนอกราชอาณาจักร ได้แก่ บุคคลที่เกิดนอกราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาสัญชาติไทยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาสัญชาติอื่น ย่อมไม่ได้ สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ถ้าสามารถพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้ได้สัญชาติไทยย้อนตั้งแต่เกิดตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเคยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเป็นบุตรของบิดาซึ่งมีสัญชาติไทย ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีตาม ๑.๓

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๔ เช่น นายประสิทธิ์ เกิดที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาซึ่งเป็น คนสัญชาติลาว นายประสิทธิ์ จะไม่ได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิดจนกว่าจะพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรกับบิดา ซึ่งมีสัญชาติไทยตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ วรรคสอง ตั้งแต่วันที่ผ่านการ พิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตร โดยมาตรา ๒๑ กำหนดให้การได้สัญชาติไทยมีผลตั้งแต่นายประสิทธิ์เกิด ดังนั้น ถ้านายประสิทธิ์ยื่นคำร้องพร้อมหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ออกให้ เพื่อขอให้นายทะเบียนแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของตน นายทะเบียน จะต้องจำหน่ายรายการบุคคลตามเลข ๑๓ หลักเดิม ซึ่งอาจจะเป็นรหัสบุคคลประเภท ๖ หรือประเภท ๐ (กรณีได้รับการสำรวจตามยุทธศาสตร์ฯ) แล้วดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ โดยเพิ่มชื่อ นายประสิทธิ์ เข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคล ประเภท ๕ และหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตร (ถ้ามี) พร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้

๑.๕ บุคคลตามมาตรา ๒๓ ได้แก่บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย (ไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) ย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และจะได้ สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเป็นบุตรของชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเคยแจ้งการเกิดจะได้รับสูติบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ท.ร. ๓) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๗ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ หรือถ้าเป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือชนกลุ่มน้อยที่ไม่ได้จัดทำทะเบียนประวัติ และเคยแจ้งการเกิดจะได้รับสูติบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร. ๐๓๑) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๐ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามยุทธศาสตร์ฯ จะได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๐ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดถ้าผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติและได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยการจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิมแล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๓ ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๘ (กลุ่ม ๗๓)

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๕ เช่น นายกิสัน เกิดที่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยมีบิดาและมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มลาวอพยพที่เข้ามาอาศัยในราชอาณาจักรไทย นายกิสัน จะไม่ได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิด และเมื่อนายอำเภออนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ บุคคลดังกล่าวจะได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยนายทะเบียนจะแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของนายกิสัน ด้วยการจำหน่ายรายการบุคคลตามเลข ๑๓ หลักเดิมแล้วเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๘ กลุ่ม ๗๓

๑.๖ บุตรของบุคคลตามมาตรา ๒๓ และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ ได้แก่บุตรของบุคคลตาม ๑.๕ ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากบิดาหรือมารดาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๗ ทวิ (๑) (๒) หรือ (๓) จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นเป็นบุตรของชนกลุ่มน้อยที่เกิดในราชอาณาจักรไทยและได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ และเคยแจ้งการเกิดจะได้รับสูติบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ท.ร. ๓) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๗ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ หรือถ้าเป็นบุตรของคนต่างด้าวหรือชนกลุ่มน้อยที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้จัดทำทะเบียนประวัติ และเคยแจ้งการเกิดจะได้รับสูติบัตรสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร. ๐๓๑) ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๐ หรือถ้าขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามยุทธศาสตร์ฯ จะได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ได้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๐ และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดถ้าผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติและได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีตาม ๑.๕

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๑.๖ เช่น เด็กชายวิษณุ ซึ่งได้รับการสำรวจบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนตามยุทธศาสตร์ ฯ เป็นบุคคลประเภท ๐ เกิดที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีบิดาและมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าที่เกิดในราชอาณาจักรไทย เด็กชายวิษณุ จะไม่ได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิดและเมื่อนายอำเภออนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ บุคคลดังกล่าวจะได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยนายทะเบียนจะแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของเด็กชายวิษณุด้วยการจำหน่ายรายการบุคคลใน ท.ร. ๙๘ ก ตามเลข ๑๓ หลักเดิมแล้วเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวไว้ในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๓ ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๘ กลุ่ม ๗๓

๒. นอกจากการแก้ไขรายการทะเบียนราษฎรเนื่องจากการแก้ไขหลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติแล้ว ยังมีกรณีการแก้ไขสถานะทางทะเบียนเนื่องจากการพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และการเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยของบิดามารดา พอสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ชาวไทยภูเขาหรือบุคคลบนพื้นที่สูงที่ได้รับการลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการสถานะของบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยถ้าผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยเป็นชาวไทยภูเขา ๙ เผ่า ได้แก่ กะเหรี่ยง ม้ง (แม้ว) เมี่ยน (เย้า) อาข่า (อีกอ) ลาหู่ (มุเซอ) ลีซอ (ลีซอ) ลัวะ (ถิ่น) ขมุ และมลาบรี (คนตองเหลือง) จะมีทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ หรือทะเบียนประวัติ หรือไม่มีเอกสารทะเบียนราษฎรก็ได้ แต่ถ้าผู้ขอเป็นบุคคลบนพื้นที่สูง เช่น ไทยใหญ่ เป็นต้น จะต้องมีทะเบียนประวัติที่ราชการได้จัดทำไว้แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๖ หรือ ๗ ทั้งนี้บุคคลที่ได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบดังกล่าวถือว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเนื่องจากเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๓ โดยจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิมแล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะของบุคคลสัญชาติไทยกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๘ (กลุ่ม ๘๔) และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสูติบัตร นายทะเบียนจะต้องหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตรพร้อมลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๒.๑ เช่น นางสาวหมีจู เกิดที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ โดยมีบิดามารดาเป็นชาวเขาชาติพันธุ์อาข่าซึ่งเกิดที่จังหวัดเชียงรายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ นางสาวหมีจู ย่อมสามารถขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎรตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และเมื่อนายอำเภออนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามคำขอแล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่นางสาวหมีจูเกิด โดยนายทะเบียนจะแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของนางสาวหมีจู ด้วยการเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวไว้ในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๒๓ กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๘ (กลุ่ม ๘๔) และหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตร (ถ้ามี) พร้อมลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

๒.๒ บุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดเนื่องจากบิดาหรือมารดาได้สัญชาติไทย ได้แก่ บุคคลที่ได้รับการแจ้งเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านในสถานะเป็นผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่ได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติเป็นแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (ท.ร. ๓๘) หรือเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร. ๓๘ ก) ต่อมาบิดาหรือมารดาได้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและเป็นการได้สัญชาติไทยก่อนวันที่บุคคลนั้นเกิด ย่อมส่งผลทำให้บุคคลดังกล่าวได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) หรือ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี ซึ่งนายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้นโดยการจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิม แล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๓ กำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และถ้าบุคคลดังกล่าวมีสูติบัตร นายทะเบียนจะต้องหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตรพร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๒.๒ เช่น เด็กหญิงไทยชาน เกิดที่จังหวัดระนอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยขณะเกิดมารดามีรายการในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ ระบุสัญชาติพม่า และไม่ปรากฏรายการบิดา เด็กหญิงไทยชาน จึงได้รับแจ้งการเกิดตามสูติบัตร ท.ร. ๓ เป็นผู้ไม่ได้สัญชาติไทย ต่อมามารดาของเด็กหญิงไทยชานได้รับการแก้ไขรายการสัญชาติเป็นไทยเนื่องจากเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาสัญชาติไทย กรณีดังกล่าวส่งผลทำให้เด็กหญิงไทยชานเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น นายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของเด็กหญิงไทยชาน ด้วยการจำหน่ายรายการบุคคลประเภท ๗ ใน ท.ร. ๑๓ แล้วเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ฯ ข้อ ๑๐๓ กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และหมายเหตุการได้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตร ท.ร. ๓ พร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้ หรือ

กรณีเด็กชายมารวย เกิดที่จังหวัดนครพนม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยขณะเกิดมารดามีรายการในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ ระบุสัญชาติเวียดนาม ส่วนบิดามีรายการในทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เด็กชายมารวยจึงได้รับแจ้งการเกิดตามสูติบัตร ท.ร. ๓ เป็นผู้ไม่ได้สัญชาติไทย ต่อมามารดาของเด็กชายมารวยได้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้รับอนุมัติจากนายอำเภอเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ กรณีดังกล่าวส่งผลทำให้เด็กชายมารวย เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ของมารดามีผลตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการได้สัญชาติไทยก่อนที่เด็กชายมารวยเกิด ดังนั้น นายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของเด็กชายมารวย ด้วยการจำหน่ายรายการบุคคลประเภท ๗ ใน ท.ร. ๑๓ แล้วเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวเข้ามาในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ในสถานะบุคคลสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ฯ ข้อ ๑๐๓ ให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕ และหมายเหตุการให้สัญชาติไทยและการกำหนดให้เลขประจำตัว ๑๓ หลักใหม่ไว้ด้านหลังของสูติบัตร ท.ร. ๓ พร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้

๒.๓ บุคคลที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นคนสัญชาติไทย ได้แก่บุคคลที่ได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติ เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร. ๓๘ ก) เนื่องจากนายทะเบียนไม่รับแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ให้ตามคำร้องเพราะพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อมาบุคคลดังกล่าวสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเป็นผู้มีสัญชาติไทย นายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนของบุคคลนั้น โดยการยกเลิกทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก รวมทั้งจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิม แล้วดำเนินการจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎรให้ใหม่ โดยถ้าการถูกบันทึกเป็นบุคคลประเภท ๐ เป็นผลมาจากการขอแจ้งการเกิด นายทะเบียนจะต้องแก้ไขโดยการรับแจ้งการเกิดตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๗ (คนไทยขอแจ้งการเกิดเกินกำหนด) ข้อ ๕๙ (กรณีเด็กไร้เดียงสา ในสถานสงเคราะห์ของรัฐ) หรือข้อ ๕๙/๑ (กรณีเด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่บุพการีทอดทิ้งซึ่งอยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์) แล้วแต่กรณี แล้วออกสูติบัตร ท.ร. ๒ กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๒ แล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ หรือถ้าการถูกบันทึกเป็นบุคคลประเภท ๐ เป็นผลมาจากการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน นายทะเบียนจะต้องแก้ไขโดยการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ฯ ข้อ ๙๗ (กรณีบิดาและมารดาเป็นไทย) ข้อ ๙๘ (กรณีเด็กอนาถา) หรือข้อ ๑๐๓ (กรณีบิดาหรือมารดาเป็นไทย) แล้วแต่กรณี กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๕

ตัวอย่างของกรณีบุคคลตาม ๒.๓ เช่น นางสาวจันทร์ เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในความอุปการะดูแลของสถานสงเคราะห์เนื่องจากถูกบิดามารดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ โดยไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับบิดามารดา และสถานที่เกิดของบุคคลดังกล่าว เมื่อเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์ขอแจ้งการเกิดให้แก่นางสาวจันทร์ นายทะเบียนจึงไม่อาจรับแจ้งการเกิดได้เนื่องจากไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ และได้จัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ให้กับนางสาวจันทร์ เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคลประเภท ๐) ต่อมาปรากฏหลักฐานว่าแม่ของนางสาวจันทร์เป็นผู้มีสัญชาติไทย โดยมีผลการตรวจดีเอ็นเอยืนยันความสัมพันธ์การเป็นมารดาและบุตร กรณีดังกล่าวส่งผลทำให้นางสาวจันทร์เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ดังนั้น นายทะเบียนจะต้องแก้ไขสถานะทางทะเบียนในเอกสารทะเบียนราษฎรของนางสาวจันทร์ ด้วยการยกเลิกทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก รวมทั้งจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัว ๑๓ หลักเดิม แล้วดำเนินการรับแจ้งการเกิดตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๙/๑ ออกสูติบัตร ท.ร. ๒ กรณีบุคคลสัญชาติไทยแจ้งการเกิดเกินกำหนด กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๒ และเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔

ส่วนการทะเบียนราษฎร

มกราคม ๒๕๕๔